

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE OPĆEG SUDA (osmo vijeće)

17. ožujka 2021.*

„Tužba za poništenje – REACH – Identifikacija perfluorobutan sulfonske kiseline (PFBS) i njezinih soli kao posebno zabrinjavajuće tvari – Uključivanje u popis tvari predloženih za uvrštenje u Prilog XIV Uredbi (EZ) br. 1907/2006 – Rok za podnošenje tužbe – Članak 59. stavak 10. Uredbe br. 1907/2006 – Članak 59. Poslovnika – Nedopuštenost”

U predmetu T-160/20,

3M Belgium, sa sjedištem u Diegemu (Belgija), koji zastupaju J.-P. Montfort i T. Delille, *avocats*,

tužitelj,

protiv

Europske agencije za kemikalije (ECHA), koju zastupaju M. Heikkilä, W. Broere i T. Zbihlejš, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za djelomično poništenje ECHA-ine Odluke ED/01/2020 od 16. siječnja 2020. o uključenju perfluorobutan sulfonske kiseline i njezinih soli na popis tvari predloženih za uvrštenje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL 2006., L 396, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 23., str. 3. i ispravak SL 2017., L 135, str. 46.),

OPĆI SUD (osmo vijeće),

u sastavu: J. Svaningsen, predsjednik, C. Mac Eochaidh i J. Laitenberger (izvjestitelj), suci,

tajnik: E. Coulon,

donosi sljedeće

* Jezik postupka: engleski

Rješenje

Okolnosti spora

- 1 Tužitelj, društvo 3M Belgium, jedinstveni je zastupnik, u smislu članka 8. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL 2006., L 396, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 23., str. 3. i ispravak SL 2017., L 135, str. 46.), društva 3M za sve uvoze aditiva za usporavanje gorenja 3MTM Flame Retardant Additive FR-2025. Taj aditiv koji proizvode pravni subjekti društva 3M koji nemaju sjedište u Europskoj uniji mješavina je koja se sastoji od 95 do 99 % masenog udjela tvari kalijev 1,1,2,2,3,3,4,4,4-nonafluorobutan-1-sulfonat. Ta tvar jedna je od soli perfluorobutan sulfonske kiseline (u daljnjem tekstu: PFBS).
- 2 Nadležno norveško tijelo dostavilo je 5. kolovoza 2019. dosje izrađen u skladu s Prilogom XV Uredbi br. 1907/2006 kojim se predlaže da se PFBS i njezine soli identificiraju kao posebno zabrinjavajuće tvari na temelju članka 57. točke (f) Uredbe br. 1907/2006.
- 3 Na temelju članka 59. stavka 4. Uredbe br. 1907/2006, Europska agencija za kemikalije (ECHA) pozvala je 3. rujna 2019. zainteresirane strane da najkasnije do 18. listopada 2019. dostave svoja očitovanja o dosjeu izrađenom u skladu s Prilogom XV navedenoj uredbi. Tužitelj je dostavio očitovanje 18. listopada 2019.
- 4 Nakon što je zaprimila očitovanja o identifikaciji PFBS i njezinih soli u okviru savjetovanja s javnošću organiziranog na temelju članka 59. stavka 4. Uredbe br. 1907/2006, ECHA je uputila dosje Odboru država članica (u daljnjem tekstu: MSC) na temelju članka 59. stavka 7. te uredbe.
- 5 Na sjednici održanoj 11. prosinca 2019., MSC je postigao jednoglasni sporazum o identifikaciji PFBS i njezinih soli kao tvari koja odgovara kriterijima iz članka 57. točke (f) Uredbe br. 1907/2006, odnosno tvari kod kojih postoje znanstveni dokazi o vjerojatnim ozbiljnim učincima na zdravlje ljudi ili okoliš koji su jednako zabrinjavajući kao učinci drugih tvari iz članka 57. točaka (a) do (e) Uredbe br. 1907/2006.
- 6 ECHA je 16. siječnja 2020. donijela Odluku ECHA/01/2020 (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) kojom su PFBS i njezine soli identificirane kao posebno zabrinjavajuća tvar te su uključene na popis tvari predloženih za uvrštenje u Prilog XIV Uredbi br. 1907/2006, kako je naveden u članku 59. stavku 1. navedene uredbe (u daljnjem tekstu: popis predloženih tvari).
- 7 Pobijana odluka sadržava sljedeću napomenu u pogledu identifikacije PFBS i njezinih soli kao posebno zabrinjavajuće tvari:

„Kombinirana unutarnja svojstva koja opravdavaju uključivanje na popis kao tvari kod koje postoje znanstveni dokazi o vjerojatnim ozbiljnim učincima na zdravlje ljudi ili okoliš koji su jednako zabrinjavajući, jesu sljedeći: vrlo visoka postojanost, povećana pokretljivost u vodi i u tlu, povećana mogućnost prenošenja na velike udaljenosti i poteškoće u sanitaciji i pročišćavanju vode, kao i umjerena bioakumulacija u organizmu čovjeka. Utvrđena je vjerojatnost sljedećih ozbiljnih učinaka na zdravlje ljudi i okoliš: hormonalni poremećaji štitnjače i reproduktivna toksičnost uočeni kod glodavaca te učinci na jetru, bubrege i hematološki sustav štakora, hormonalne smetnje i učinci na razmnožavanje morskih riba medaka te učinci na ekspresiju hormonskih receptora kod punoglavaca. Promatrani zajedno, ti elementi dovode do vrlo velike mogućnosti nepovratnih učinaka.”

Postupak i zahtjevi stranaka

- 8 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 27. ožujka 2020., tužitelj je pokrenuo ovaj postupak. Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu odluku u dijelu koji se odnosi na unos PFBS i njezinih soli, odnosno na identifikaciju PFBS i njezinih soli kao posebno zabrinjavajuće tvari te na napomenu u toj odluci u pogledu te identifikacije;
 - naloži ECHA-i snošenje troškova postupka.
- 9 Zasebnim aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 15. srpnja 2020. ECHA je istaknula prigovor nedopuštenosti na temelju članka 130. stavka 1. Poslovnika Općeg suda. ECHA od Općeg suda zahtijeva da:
- tužbu za poništenje proglasi nedopuštenom;
 - naloži tužitelju snošenje troškova obiju stranaka.
- 10 Aktom koji je podnesen tajništvu Općeg suda 23. srpnja 2020., Europsko vijeće kemijske industrije (CEFIC) zatražilo je intervenciju u ovom predmetu u potporu zahtjevu tužitelja.
- 11 Aktom koji je podnesen tajništvu Općeg suda 1. rujna 2020. tužitelj je podnio svoja očitovanja o prigovoru nedopuštenosti te zatražio od Općeg suda da:
- odbije istaknuti prigovor nedopuštenosti;
 - tužbu za poništenje proglasi dopuštenom.
- 12 Na prijedlog suca izvjestitelja i u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika, Opći sud (osmo vijeće) postavio je 21. listopada 2020. ECHA-i pitanje u pisanom obliku i pozvao je da na njega odgovori pisanim putem.
- 13 ECHA je 29. listopada 2020. odgovorila na pitanje Općeg suda.
- 14 Opći sud je 3. studenoga 2020. tužitelju odredio rok za podnošenje očitovanja na taj odgovor.
- 15 Tužitelj je 12. studenoga 2020. podnio očitovanje na taj odgovor.

Pravo

- 16 Na temelju članka 130. stavaka 1. i 7. Poslovnika, ako tuženik to zatraži, Opći sud može odlučiti o nedopuštenosti bez ulaženja u raspravu o meritumu.
- 17 U ovom slučaju, budući da je ECHA zatražila da se odluči o nedopuštenosti, Opći je sud odlučio, smatrajući da je na temelju sadržaja spisa predmet dovoljno razjašnjen, donijeti odluku o tužbi bez poduzimanja daljnjih koraka u postupku i bez otvaranja usmenog dijela postupka o prigovoru nedopuštenosti, unatoč tomu što je tužitelj podnio zahtjev u tom smislu.
- 18 U potporu prigovoru nedopuštenosti, ECHA tvrdi da je tužba podnesena nepravodobno. ECHA smatra da se rok za podnošenje tužbe od dva mjeseca od dana objave akta, predviđen u članku 263. šestom stavku UFEU-a i produljen za deset dana zbog udaljenosti kako je predviđeno člankom 60. Poslovnika,

treba računati počevši od datuma objave pobijane odluke, odnosno, u ovom slučaju, od 16. siječnja 2020. Posljedično, taj je rok istekao 26. ožujka 2020., a tužba podnesena 27. ožujka 2020. nedopuštena je zbog nepravodobnosti.

- 19 Tužitelj s druge strane tvrdi da je njegova tužba dopuštena.

Objava pobijane odluke

- 20 ECHA tvrdi da je 16. siječnja 2020. na svojoj internetskoj stranici objavila ažuriranje popisa predloženih tvari koji uključuje PFBS te primjerak pobijane odluke, u skladu sa svojom obvezom na temelju članka 59. stavka 10. Uredbe br. 1907/2006. U prilog toj izjavi, upućuje na svoju internetsku stranicu na kojoj se taj datum pojavljuje kao datum uključivanja te tvari na popis predloženih tvari. Usto, upućuje na svoje priopćenje za tisak od istog dana, u kojem se navodi da je ažurirala popis predloženih tvari kako bi na njega uključila, među ostalim, PFBS i njezine soli te da je odluka o uvrštenju te tvari donesena uz sudjelovanje MSC-a.
- 21 U svojem odgovoru na pitanje Općeg suda, ECHA je štoviše podnijela dodatne dokaze koji upućuju na to da je priopćenje za tisak 16. siječnja 2020. porukom elektroničke pošte poslano 13 940 adresata (od čega 13 890 uspješno), članak također od 16. siječnja 2020. o uvrštenju, među ostalim, PFBS i njezinim soli na popis predloženih tvari koji je objavljen na internetskoj stranici ChemicalWatcha kao i metapodatke spremljene u aplikaciji „Dissemination Platform” koju ECHA koristi za objavu informacija na svojim internetskim stranicama. Prema ECHA-inu mišljenju, ti metapodaci odnose se na unos o PFBS i njezinim solima te upućuju na objavu od 16. siječnja 2020. i jednu kasniju objavu od 26. lipnja 2020. koja je prema ECHA-inim navodima bila posljedica ažuriranja zbog tehničkih razloga.
- 22 Tužitelj tvrdi da je ECHA, u prilog svojoj tvrdnji prema kojoj je pobijana odluka objavljena na njezinoj internetskoj stranici 16. siječnja 2020., samo uputila, s jedne strane, na tu istu internetsku stranicu, na kojoj se taj datum pojavljuje kao datum uvrštenja predmetne tvari na popis predloženih tvari i, s druge strane, na priopćenje za tisak također od 16. siječnja 2020. o ažuriranju popisa predloženih tvari, koje međutim ne sadržava pobijanu odluku.
- 23 Prema tužiteljevu mišljenju, stvarni datum objave na ECHA-inoj internetskoj stranici ne može se provjeriti, unatoč tomu što popis predloženih tvari na ECHA-inoj internetskoj stranici sadržava primjerak pobijane odluke s datumom 16. siječnja 2020. te se na istoj stranici navodi da je PFBS uključena na taj popis tog istog datuma. Ne postoje pravila ili mehanizmi kojima se osigurava vjerodostojnost, cjelovitost i nepromjenjivost odluka objavljenih na ECHA-inoj internetskoj stranici kao što su pravila za elektroničko izdanje Službenog lista, predviđena Uredbom Vijeća (EU) br. 216/2013 od 7. ožujka 2013. o elektroničkom izdanju *Službenog lista Europske unije* (SL 2013., L 69, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 16., svezak 4., str. 7.). Tužitelj tvrdi da distribucija priopćenja za medije ili ažuriranje popisa predloženih tvari ne može biti istovjetna valjanom i propisnom objavljivanju u Službenom listu. Prema tužiteljevu mišljenju, ECHA-in zahtjev da Opći sud odbaci tužbu kao nedopuštenu stoga ne sadržava dokazne elemente koji se navode u prilog tom zahtjevu, što je protivno zahtjevima koji proizlaze iz članka 130. stavka 3. Poslovnika.
- 24 Usto, prema tužiteljevu mišljenju, datum donošenja odluke o identifikaciji tvari kao posebno zabrinjavajuće tvari ne odgovara uvijek datumu na koji je ta tvar uvrštena na popis predloženih tvari ili datumu objave tog ažuriranog popisa. U tom pogledu, za primjer navodi slučaj identifikacije 4-tert-butilfenola kao posebno zabrinjavajuće tvari, u kojem se datum donošenja predmetne odluke i datum objave te odluke ne podudaraju.
- 25 Tužitelj također smatra da je, s obzirom na to da je riječ o regulatornom aktu, pobijana odluka trebala biti objavljena u Službenom listu u skladu s člankom 297. UFEU-a. Tvrdi da se pravni akti ne mogu primijeniti na pojedince ako nisu valjano objavljeni u Službenom listu. Uzimajući u obzir činjenicu da

ECHA nije objavila pobijanu odluku u Službenom listu, ni rok za podnošenje tužbe protiv te odluke nije počeo teći te stoga nije počeo teći od navodnog datuma objave pobijane odluke na ECHA-inoj internetskoj stranici.

- 26 Tužitelj stoga tvrdi da se dokazima koje je podnijela ECHA ne utvrđuje da je pobijana odluka stvarno objavljena 16. siječnja 2020., s obzirom na to da ažuriranje popisa predloženih tvari na ECHA-inoj internetskoj stranici predstavlja radnju različitu od objave pobijane odluke na toj stranici. Štoviše, metapodaci ne dokazuju ni prilikom kojeg ažuriranja su objavljeni koji dokumenti, ni, osobito, da je pobijana odluka objavljena 16. siječnja 2020.
- 27 Opći sud smatra primjerenim ispitati, kao prvo, tužiteljeve argumente koji se odnose na valjanost načina objave i, kao drugo, argumente stranaka koji se odnose na datum objave.

Valjanost načina objave

- 28 Što se tiče tužiteljeva argumenta da je pobijanu odluku trebalo objaviti u Službenom listu, valja istaknuti da pojam „objave” iz članka 263. šestog stavka UFEU-a ne treba nužno, u svakom slučaju, odgovarati pojmu „objave” iz članka 297. UFEU-a.
- 29 S jedne strane, taj zaključak potvrđuje činjenica da, suprotno onomu što vrijedi za članak 297. UFEU-a, iz teksta članka 263. UFEU-a ne proizlazi da se pojam „objave” iz te potonje odredbe odnosi samo na objavu u Službenom listu (vidjeti po analogiji presudu od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, t. 30.). Članak 263. šesti stavak UFEU-a oblikovan je tako da se odnosi na objavu akata općenito (presuda od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, t. 31.). Osim toga, Opći sud je u svojoj presudi od 10. rujna 2019., Poljska/Komisija (T-883/16, u žalbenom postupku, EU:T:2019:567, t. 37.) već presudio da je rok za podnošenje zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za poništenje odluke Europske komisije, u tom predmetu, počeo teći od dana objave te odluke na njezinoj internetskoj stranici.
- 30 S druge strane, iako je točno da je Sud zajednički tumačio članke 263. i 297. UFEU-a kako bi protumačio šesti stavak članka 263. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presude od 17. svibnja 2017., Portugal/Komisija, C-337/16 P, EU:C:2017:381, t. 36., od 17. svibnja 2017., Portugal/Komisija, C-338/16 P, EU:C:2017:382, t. 36. i od 17. svibnja 2017., Portugal/Komisija, C-339/16 P, EU:C:2017:384, t. 36.), predmeti u kojima su donesene te presude odnosili su se na podrednost kriterija objave u odnosu na kriterij dostave akta njegovu adresatu u smislu članka 263. šestog stavka UFEU-a, a ne, kao u ovom slučaju, na tumačenje samog kriterija objave. U svakom slučaju, u navedenim presudama Sud nije presudio da pojam „objave” iz te potonje odredbe treba nužno i u svakom slučaju odgovarati pojmu „objave” iz članka 297. UFEU-a.
- 31 Osim toga, tužiteljeva argumentacija koja se odnosi na neprovjerljivost objave na internetskoj stranici ECHA-e u odnosu na objavu u Službenom listu, lišava korisnosti svaki drugi oblik objave koji ne ispunjava zahtjeve koji se primjenjuju na objavu u Službenom listu. Međutim, činjenica da je zakonodavac Unije donošenjem Uredbe br. 216/2013 želio urediti elektroničko izdanje Službenog lista ne znači da se slični zahtjevi trebaju primjenjivati na objavu na ECHA-inoj internetskoj stranici, a to uostalom ne proizlazi ni iz članka 263. šestog stavka UFEU-a, niti iz ijedne druge odredbe primjenjivog prava.
- 32 U dijelu u kojem tužitelj u svojem očitovanju na ECHA-in odgovor upućuje na sudsku praksu iz presude od 22. siječnja 1997., Opel Austria/Vijeće (T-115/94, EU:T:1997:3, t. 124.), prema kojoj načelo pravne sigurnosti zahtjeva da svi akti institucija koji proizvode pravne učinke budu jasni, precizni i da zainteresirana osoba bude upoznata s njima tako da sa sigurnošću može spoznati trenutak od kojega navedeni akt postoji i počinje proizvoditi pravne učinke, u svakom je slučaju dovoljno utvrditi da iz točke. 4. pobijane odluke jasno proizlazi da ona stupa na snagu 16. siječnja 2020., a iz popisa

predloženih tvari da su PFBS i njezine soli uključene na taj popis 16. siječnja 2020., jer, s obzirom na to da ta odluka nema adresata, stupanje na snagu navedene odluke ne ovisi o njezinoj dostavi adresatu, niti uostalom o njezinoj dostavi tužitelju.

- 33 Nadalje, Opći sud utvrđuje da se, suprotno članku 263. šestom stavku UFEU-a, Uredbom br. 1907/2006 predviđa poseban način objave. Naime, člankom 59. stavkom 10. Uredbe br. 1907/2006 predviđa se da ECHA na svojim internetskim stranicama bez odlaganja objavljuje i ažurira popis predloženih tvari čim se donese odluka o uvrštenju tvari na taj popis.
- 34 U ovom slučaju nije potrebno odlučiti je li ažuriranje popisa predloženih tvari na ECHA-inim internetskim stranicama relevantna objava koja pokreće računanje roka za podnošenje tužbe protiv akta o identifikaciji tvari kao posebno zabrinjavajuće (vidjeti u tom smislu presudu od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA, EU:C:2013:595, C-626/11 P, t. 31. i sljedeće) ili je li, kao što to tvrdi tužitelj, pobijana odluka, koja nema posebnog adresata, različita od ažuriranja popisa predloženih tvari, a člankom 59. stavkom 10. Uredbe br. 1907/2006 predviđa se objava na ECHA-inim internetskim stranicama samo za taj potonji popis, što upućuje na to da je datum objave odluke izvršnog direktora ECHA-e odlučujući za računanje početka roka. Naime, odluke izvršnog direktora ECHA-e kojima se nalaže ažuriranje popisa predloženih tvari objavljuju se samo na tom popisu. Stoga datum objave takve odluke odgovara datumu objave ažuriranog popisa predloženih tvari.
- 35 Iz prethodnih razmatranja proizlazi, s jedne strane, da je ECHA mogla valjano objaviti pobijanu odluku na svojoj internetskoj stranici i, konkretnije, u unosu uključenom na popis predloženih tvari, koji se odnosi na PFBS i njezine soli te, s druge strane, da je ta objava mogla dovesti do početka tijeka roka od dva mjeseca za podnošenje tužbe predviđenog u članku 263. šestom stavku UFEU-a. Sad valja ispitati dokaze koje je podnijela ECHA kako bi dokazala da je do navedene objave došlo 16. siječnja 2020.

Datum objave pobijane odluke

- 36 U tom pogledu valja utvrditi da tužitelj u svojem očitovanju na ECHA-in zahtjev za odlučivanje o nedopuštenosti tužbe u bitnome tvrdi da se zbog načina objave pobijane odluke datum objave te odluke ne može provjeriti.
- 37 Opći sud ističe da je ECHA podnijela dokumente u kojima se nalaze metapodaci preuzeti s platforme koju koristi za objavu informacija na svojoj internetskoj stranici. Iz tih metapodataka proizlazi da je ECHA na svojoj internetskoj stranici dva puta objavila podatke o PFBS i njezinim solima, u ovom slučaju jednom 16. siječnja 2020. i drugi put 26. lipnja 2020., tako da je pobijana odluka mogla biti stavljena na raspolaganje javnosti na toj internetskoj stranici na svaki od ta dva datuma. Međutim, tužitelj ne osporava da je mogao dobiti uvid u tu odluku preko navedene internetske stranice, na datum koji je prethodio podnošenju tužbe, odnosno 27. ožujka 2020. i stoga, prije 26. lipnja 2020. Iz toga proizlazi da je pobijana odluka nužno objavljena na ECHA-inoj internetskoj stranici na prvi od navedenih datuma, odnosno 16. siječnja 2020.
- 38 Suprotno onomu što navodi tužitelj u svojem očitovanju na ECHA-in odgovor na pitanje Općeg suda, metapodaci koje je dostavila ECHA odnose se na unos u vezi s PFBS i njezinim solima, s obzirom na to da iz dokaza koje je podnijela ta agencija proizlazi da se ti metapodaci odnose na oznaku „0b0236e183da8013” i da ta oznaka odgovara PFBS i njezinim solima. Uostalom, navedena oznaka među ostalim se pojavljuje u internetskoj adresi unosa za PFBS i njezine soli na popisu predloženih tvari (<https://echa.europa.eu/fr/candidate-list-table/-/dislist/details/0b0236e183da8013>).

- 39 Usto, priopćenje za tisak o uvrštenju, među ostalim, predmetne tvari na popis predloženih tvari, slanje priopćenja na 13 940 adresa (od čega 13 890 uspješno) i članak objavljen na internetskoj stranici ChemicalWatcha kao reakcija na tu objavu, svi s datumom 16. siječnja 2020., također potvrđuju ECHA-inu tvrdnju da su PFBS i njezine soli uključene na popis predloženih tvari koji je ažuriran 16. siječnja 2020.
- 40 Što se tiče tužiteljeva argumenta koji se temelji na okolnosti da datum donošenja odluke o identifikaciji neke tvari kao posebno zabrinjavajuće ne odgovara uvijek datumu provedbenog akta koji se odnosi na uvrštenje te tvari na popis predloženih tvari, niti datumu objave ažurirane verzije tog popisa, ta okolnost ne može sama po sebi stvoriti sumnju u pogledu datuma objave ažurirane verzije navedenog popisa, niti posljedično, u pogledu datuma objave odluke poput pobijane odluke.
- 41 Naime, donošenje odluke o identifikaciji, eventualno donošenje isključivo provedbenog akta kojim se provodi odluka o identifikaciji kao i objava ažurirane verzije popisa predloženih tvari, tri su različita događaja, tako da činjenica da se datumi svakog od tih događaja ne podudaraju ne može opravdati dovodenje u pitanje stvarnog datuma nastanka nekog od njih. Što se konkretnije tiče uvrštenja 4-tert-butilfenola na popis predloženih tvari, dovoljno je istaknuti, s jedne strane, da unos na ECHA-inoj internetskoj stranici u pogledu te tvari sadržava dva različita akta, u ovom slučaju odluku o identifikaciji koju je donijela Komisija i isključivo provedbeni akt koji je donijela ta agencija te, s druge strane, da „datum uvrštenja” iz tog unosa, odnosno 16. srpnja 2019., odgovara datumu predviđenom tim provedbenim aktom, za objavu ažurirane verzije navedenog popisa. U svakom slučaju, valja istaknuti da, što se tiče tvari o kojoj je riječ u ovom slučaju, odnosno PFBS i njezinih soli, datum donošenja pobijane odluke odgovara datumu stupanja na snagu te odluke i „datumu uvrštenja” na internetskoj stranici ECHA-e, odnosno 16. siječnja 2020.
- 42 Uzimajući u obzir elemente koje je ECHA podnijela u prilog svojem zahtjevu za odlučivanje o nedopuštenosti tužbe i u svojem odgovoru na pitanje Općeg suda kao i nepostojanje bilo kakvog elementa koji bi mogao stvoriti sumnju u datum objave pobijane odluke i ažuriranja popisa predloženih tvari, Opći sud zaključuje da je u dovoljnoj mjeri dokazano da su ta odluka i unos, na tom popisu, u pogledu PFBS i njezinih soli, objavljeni 16. siječnja 2020. na ECHA-inoj internetskoj stranici.
- 43 Konačno, što se tiče zahtjeva predviđenih u članku 130. stavku 3. Poslovnika na koje se poziva tužitelj, Opći sud napominje da se tom odredbom predviđa da dokazni elementi na koje se poziva u prilog zahtjevu za odlučivanje o nedopuštenosti tužbe trebaju biti priloženi tom zahtjevu, a ne podneseni zasebno. Međutim, članak 130. stavak 3. Poslovnika ne može se shvatiti na način da se propisuje podnošenje određenih posebnih dokaznih elemenata u prilog takvom zahtjevu. S druge strane, na Općem je sudu da ispita jesu li argumenti i dokazni elementi podneseni u prilog takvom zahtjevu dovoljan temelj za utvrđenje nedopuštenosti tužbe.
- 44 U svakom slučaju, ta odredba ne može se tumačiti na način da bi Opći sud trebao samo provjeriti, na temelju dokaznih elemenata priloženih takvom zahtjevu, je li se poštivao rok za podnošenje tužbe predviđen u članku 263. šestom stavku UFEU-a. Takvo tumačenje nije u skladu s ustaljenom sudskom praksom prema kojoj je rok za podnošenje tužbe kogentne naravi jer je uspostavljen radi osiguranja jasnoće i sigurnosti pravnih položaja i izbjegavanja diskriminacije ili proizvoljnog postupanja pri vođenju sudskih postupaka, te je na sudu Unije da po službenoj dužnosti provjeri je li taj rok bio poštovan (presude od 23. siječnja 1997., Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, t. 21. i od 18. rujna 1997., Mutual Aid Administration Services/Komisija, T-121/96 i T-151/96, EU:T:1997:132, t. 38. i 39.).

Računanje roka za podnošenje tužbe i članak 59. Poslovnika

- 45 ECHA tvrdi da se u ovom slučaju ne može primijeniti članak 59. Poslovnika kojim se predviđa odgoda početka roka za podnošenje tužbe od četrnaest dana kad rok za podnošenje tužbe protiv akta institucije počinje teći od objave tog akta u Službenom listu. Presuda od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA

- (C-625/11 P, EU:C:2013:594) ne dovodi u pitanje to utvrđenje jer se ta presuda odnosi na članak koji je prethodio sadašnjem članku 59. Poslovnika, odnosno članak 102. stavak 1. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991., koji se značajno razlikuje, u svojem naslovu i u svojem tekstu, od članka koji je trenutačno na snazi. Sudska praksa Općeg suda nakon reforme Poslovnika uostalom pokazuje da se navedeni članak 59. ne primjenjuje na slučajeve poput ovoga u kojima pobijani akti nisu objavljeni u Službenom listu.
- 46 Tužitelj tvrdi da se dodatni rok od četrnaest dana predviđen člankom 59. Poslovnika primjenjuje u ovom slučaju, s jedne strane, jer je pobijana odluka trebala biti objavljena u Službenom listu, ili, s druge strane, jer se članak 59. Poslovnika primjenjuje na svaki akt koji je objavljen samo na internetu.
- 47 Tužitelj tvrdi da su zaključci iz presude od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594) i dalje primjenjivi u ovom slučaju, iako se ona odnosila na članak 102. stavak 1. Poslovnika od 2. svibnja 1991., koji je u međuvremenu zamijenjen. Budući da izričito ne isključuje druge oblike objave, tekstom sadašnjeg članka 59. Poslovnika njegovo se područje primjene ne ograničava samo na akte objavljene u Službenom listu. Štoviše, *ratio legis* dodatnog roka iz članka 59. Poslovnika primjenjuje se na sve objavljene akte, za razliku od priopćenih akata, te ne opravdava nejednako postupanje između akata objavljenih u Službenom listu i akata koji su objavljeni isključivo na internetu.
- 48 Osim toga, tužitelj tvrdi da bi tumačenje članka 59. Poslovnika na način da se on odnosi samo na akte objavljene u Službenom listu predstavljalo neopravdanu diskriminaciju u odnosu na akte objavljene na internetu. Prema tužiteljevu mišljenju, ta diskriminacija bila bi tim ozbiljnija jer postoje situacije u kojima se odluka o identifikaciji tvari kao posebno zabrinjavajuće objavljuje u Službenom listu, osobito kad Komisija donosi takvu odluku bez jednoglasnog sporazuma MSC-a o identifikaciji tvari kao posebno zabrinjavajućih. Usto, tužitelj tvrdi da je tekst članka 50. Poslovnika Suda i dalje sličan tekstu članka 102. Poslovnika od 2. svibnja 1991. i da stoga njegovo tumačenje može biti slično tumačenju iz presude od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594). Posljedično, tumačenje članka 59. Poslovnika koje zagovara ECHA dovelo bi do neopravdane razlike u postupanju između tužbi podnesenih Sudu i tužbi podnesenih Općem sudu.
- 49 U tom pogledu, člankom 59. Poslovnika, pod naslovom „Tužba protiv akta institucije objavljenog u *Službenom listu Europske unije*” određuje se sljedeće:
- „Kad rok za podnošenje tužbe protiv akta institucije počinje teći od trenutka objave tog akta u *Službenom listu Europske unije*, rok se računa, u smislu članka 58. stavka 1. točke (a), od isteka četrnaestog dana nakon dana te objave.”
- 50 Suprotno onomu što tvrdi tužitelj, rok za podnošenje ove tužbe nije se počeo računati od isteka četrnaestog dana nakon dana objave pobijane odluke. Naime, članak 59. Poslovnika primjenjuje se, u skladu sa svojim naslovom i tekstom, samo na akte objavljene u Službenom listu.
- 51 Tužiteljev argument prema kojem ne postoji objektivna razlika između akata objavljenih u Službenom listu i akata objavljenih samo na internetu treba odbiti. Kao prvo, postoji objektivna razlika između tih akata, odnosno oblika objave, s jedne strane, na ECHA-inoj internetskoj stranici i, s druge strane, u Službenom listu. Opći sud s pravom je mogao predvidjeti posebna pravila kojima se odgađa rok za podnošenje tužbe samo za akte institucija objavljene u Službenom listu. Kao drugo, pobijana odluka objavljena je samo na ECHA-inoj internetskoj stranici tako da su svi potencijalni tužitelji imali isti rok za podnošenje tužbe. Kao treće, objava u Službenom listu ili na ECHA-inoj internetskoj stranici odluke o identifikaciji tvari kao posebno zabrinjavajuće i stoga primjena članka 59. Poslovnika, nije ECHA-in izbor nego posljedica činjenice da takvu odluku donosi ECHA ili Komisija, ovisno o slučaju predviđenom u članku 59. Uredbe br. 1907/2006.

- 52 Točno je da je Sud u svojoj presudi od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594) presudio da se i na ECHA-ine objave na internetu primjenjuje članak 102. stavak 1. Poslovnika od 2. svibnja 1991., kojim se predviđa da, „[k]ada rok za podnošenje tužbe protiv akta neke od institucija počinje teći od trenutka objave tog akta, rok se računa, u smislu članka 101. stavka 1. točke (a), od isteka četrnaestog dana nakon dana objave akta u *Službenom listu Europske unije*”i.
- 53 Međutim, valja razlikovati ovaj slučaj od onog povodom kojeg je donesena presuda od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594). Naime, kao prvo, valja istaknuti da, iako je Sud u točki 31. te presude mogao utvrditi da se navođenje Službenog lista u drugom dijelu rečenice iz članka 102. Poslovnika od 2. svibnja 1991. može objasniti pukom činjenicom da je objava u njemu bila jedina moguća u vrijeme donošenja tog poslovnika, to utvrđenje ne može vrijediti u pogledu članka 59. Poslovnika, koji je donesen 4. ožujka 2015., odnosno na datum kad je objava na internetu, različita od objave u Službenom listu, bilo da se radi o elektroničkom izdanju ili tiskanom izdanju, bila moguća.
- 54 Kao drugo, naslov i tekst članka 59. Poslovnika nisu dvosmisleni i upućuju isključivo na objavu u Službenom listu. Stoga, suprotno onomu što je Sud mogao smatrati u presudi od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594), što se tiče sumnji do kojih je mogla dovesti formulacija članka 102. stavka 1. Poslovnika od 2. svibnja 1991., tužitelj se ne može pozvati na te sumnje u pogledu članka 59. Poslovnika.
- 55 Štoviše, članak 59. Poslovnika je, tijekom postupka koji je doveo do reforme navedenog poslovnika, izmijenjen upravo kako bi se ograničilo područje primjene dodatnog roka od četrnaest dana predviđenog člankom 102. Poslovnika od 2. svibnja 1991. Naime, dok je u nacrtu Poslovnika Općeg suda od 14. ožujka 2014., prvotno predviđena verzija članka 59. bila naslovljena „Žalbe protiv objavljenog akta institucije” i dok je tekst te verzije u tom nacrtu bio gotovo istovjetan tekstu članka 102. stavka 1. Poslovnika od 2. svibnja 1991., naslov i tekst konačno donesene verzije članka 59. Poslovnika očito odstupaju od naslova i teksta prvotno predviđene verzije.
- 56 Osim toga i kao što pravilno tvrdi ECHA, Opći sud već je presudio da se članak 59. Poslovnika primjenjuje samo u slučaju kad rok za podnošenje tužbe protiv akta institucije počinje teći od objave tog akta u Službenom listu (vidjeti u tom smislu rješenje od 30. travnja 2019., Rumunjska/Komisija, T-530/18, EU:T:2019:269, t. 33.). Opći sud također je, u predmetu povodom zahtjeva za poništenje odluke objavljene na Komisijinoj internetskoj stranici, izračunao rok za podnošenje tužbe počevši od dana te objave, a ne od isteka četrnaestog dana nakon tog datuma (vidjeti u tom smislu presudu od 10. rujna 2019., Poljska/Komisija, T-883/16, u žalbenom postupku, EU:T:2019:567, t. 37.).
- 57 Konačno, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, razlika između teksta članka 59. Poslovnika Općeg suda i teksta članka 50. Poslovnika Suda ne predstavlja neopravdanu diskriminaciju. U skladu s člankom 63. Statuta Suda Europske unije, Poslovnik Općeg suda i Poslovnik Suda različiti su akti, koje donose različiti sudovi, kojima se uređuju različiti postupci pred različitim sudovima i koji stoga nisu – i ne moraju nužno biti – istovjetni.
- 58 Iz toga slijedi da je računanje roka za podnošenje tužbe započelo 17. siječnja 2020., u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (a) Poslovnika. Stoga je rok od dva mjeseca istekao 16. ožujka 2020., s obzirom na to da, u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (b) Poslovnika, rok izražen u mjesecima završava istekom dana koji u zadnjem mjesecu nosi jednak broj kao i dan kad je nastupio događaj ili kad je poduzeta radnja od koje se računa početak roka. Uzimajući u obzir desetodnevni rok zbog udaljenosti koji treba dodati postupovnim rokovima na temelju članka 60. Poslovnika, valja utvrditi da je rok za podnošenje tužbe istekao 26. ožujka 2020.
- 59 Posljedično, ova tužba, podnesena 27. ožujka 2020., nije podnesena u rokovima predviđenima Poslovníkom.

Postojanje ispričive zablude

- 60 ECHA tvrdi da tužitelj nije dokazao je nepravodobnost tužbe opravdana zbog postojanja ispričive zablude ili nepredvidivih okolnosti ili više sile.
- 61 Konkretno, ECHA tvrdi da se tužitelj ne može pozvati na postojanje ispričive zablude kako bi opravdao odstupanje od sustava rokova. U ovom slučaju, ni postupanje ECHA-e ni postupanje Suda nisu mogli navesti tužitelja da vjeruje da još uvijek može podnijeti ovu tužbu 27. ožujka 2020. Presuda od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594), osobito nije mogla dovesti do takve zabune jer je, u trenutku podnošenja tužbe, članak 59. Poslovnika, čijim se tekstom određuje da se primjenjuje samo na tužbe podnesene protiv akata objavljenih u Službenom listu, već bio na snazi i javno dostupan dulje od četiri godine.
- 62 Prema tužiteljevu mišljenju, čak i da Opći sud utvrdi nepravodobnost tužbe, takvo kašnjenje proizlazi iz postojanja ispričive zablude. On tvrdi da je, s obzirom na presudu od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594), mogao smatrati da se rok od četrnaest dana predviđen u članku 59. Poslovnika primjenjuje na tužbu za poništenje protiv akta objavljenog na internetu. Usto, ističe da postoji nejasnoća u pogledu datuma objave pobijane odluke, zbog ECHA-ine prakse. Prema njegovom mišljenju, takva nejasnoća ne može, u nedostatku uvjerljivih razloga za suprotno, dovesti do prekluzije i stoga ga lišiti njegovog prava na pravno sredstvo.
- 63 U tom pogledu, valja najprije podsjetiti da stroga primjena postupovnih pravila, uključujući i pravila o rokovima za podnošenje pravnog sredstva, odgovara zahtjevu pravne sigurnosti i potrebi izbjegavanja svake diskriminacije ili arbitrarnog postupanja u sudovanju (vidjeti u tom smislu rješenje od 11. lipnja 2020., GMPO/Komisija, C-575/19 P, neobjavljeno, EU:C:2020:448, t. 38. i navedenu sudsku praksu).
- 64 Budući da tužitelj tvrdi da je bio u ispričivoj zabludi u pogledu ocjene roka za podnošenje tužbe, valja podsjetiti da iz sudske prakse Suda proizlazi da se, u okviru propisa Unije o rokovima za podnošenje pravnog sredstva, pojam ispričive zablude treba usko tumačiti te može obuhvaćati samo izvanredne okolnosti poput, osobito, ponašanja predmetne institucije koje, samo po sebi ili u odlučujućoj mjeri, može izazvati razumljivu zbunjenost kod pojedinca koji je postupao u dobroj vjeri i dokazao dužnu pažnju koja se traži od uobičajeno obaviještenog gospodarstvenika (vidjeti rješenje od 11. lipnja 2020., GMPO/Komisija, C-575/19 P, neobjavljeno, EU:C:2020:448, t. 36. i navedenu sudsku praksu).
- 65 Međutim, tumačenje članka 102. stavka 1. Poslovnika od 2. svibnja 1991. koje je prihvatio Sud u svojoj presudi od 26. rujna 2013., PPG i SNF/ECHA (C-625/11 P, EU:C:2013:594) ne može dokazati ispričivost tužiteljeve zablude u pogledu članka 59. Poslovnika. Naime, taj se članak primjenjuje od 1. srpnja 2015., datuma kad je stupio na snagu sadašnji poslovnik. Međutim, kao što je objašnjeno u točki 48. gore i sljedećima, iz teksta i naslova navedenog članka osobito proizlazi da se on odnosi isključivo na akte objavljene u Službenom listu.
- 66 U dijelu u kojem tužitelj tvrdi da postoji nejasnoća u pogledu datuma objave pobijane odluke zbog ECHA-ine prakse, valja istaknuti da objava na internetskoj stranici te agencije, odluka koje se odnose na identifikaciju tvari kao posebno zabrinjavajuće, upravo predstavlja dugotrajnu praksu navedene agencije. Osim toga, svi podaci koji su dostupni na internetskoj stranici ECHA-e, upućuju na to da je predmetna objava provedena 16. siječnja 2020., osobito „datum uvrštenja” naveden u unosu koji se odnosi na PFBS i njezine soli, datum stupanja na snagu naveden u pobijanoj odluci kao i datum priopćenja za tisak.
- 67 Posljedično, valja utvrditi da tužitelj nije dokazao postojanje izvanrednih okolnosti poput, osobito, ponašanja ECHA-e koje, samo po sebi ili u odlučujućoj mjeri, može izazvati razumljivu zbunjenost kod pojedinca koji je postupao u dobroj vjeri i dokazao dužnu pažnju koja se traži od uobičajeno obaviještenog gospodarstvenika.

- 68 U preostalom dijelu, tužitelj se nije ni pozvao niti je dokazao postojanje nepredvidivih okolnosti ili više sile koje bi Općem sudu omogućile odstupanje od predmetnog roka na temelju članka 45. drugog stavka Statuta Suda Europske unije.
- 69 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da valja prihvatiti prigovor nedopuštenosti koji je istaknula ECHA i da, stoga, treba odaciti tužbu kao nedopuštenu zbog nepravodobnosti.
- 70 U skladu s člankom 144. stavkom 3. Poslovnika, kad tuženik podnese prigovor nedopuštenosti ili nenadležnosti iz članka 130. stavka 1. tog poslovnika, o zahtjevu za intervenciju odlučuje se tek nakon odbijanja prigovora ili odgode odlučivanja o njemu do odluke o meritumu. Usto, u skladu s člankom 142. stavkom 2. istog poslovnika, intervencija gubi svoju svrhu, među ostalim, kad je tužba proglašena nedopuštenom.
- 71 Budući da je u ovom slučaju prihvaćen prigovor nedopuštenost koji je istaknula ECHA i da se stoga ovim rješenjem završava postupak, obustavlja se postupak o zahtjevu za intervenciju koji je podnio CEFIC.

Troškovi

- 72 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tužitelj nije uspio u postupku, treba mu naložiti da, osim vlastitih troškova, snosi i troškove ECHA-e, u okviru njezina zahtjeva, osim troškova povezanih sa zahtjevom za intervenciju.
- 73 Osim toga, na temelju članka 144. stavka 10. Poslovnika, ako je glavni postupak završio prije odlučivanja o zahtjevu za intervenciju, podnositelj zahtjeva za intervenciju i glavne stranke snose svatko vlastite troškove povezane sa zahtjevom za intervenciju. Posljedično, CEFIC, tužitelj i ECHA snosit će svatko vlastite troškove povezane sa zahtjevom za intervenciju.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (osmo vijeće)

rješava:

- 1. Tužba se odbacuje kao nedopuštena.**
- 2. Obustavlja se postupak o zahtjevu za intervenciju Europskog vijeća kemijske industrije (CEFIC).**
- 3. Društvu 3M Belgium nalaže se snošenje vlastitih troškova kao i troškova Europske agencije za kemikalije (ECHA), osim onih koji se odnose na zahtjev za intervenciju.**
- 4. Društvo 3M Belgium, ECHA i CEFIC snosit će svatko vlastite troškove povezane sa zahtjevom za intervenciju.**

U Luxembourggu 17. ožujka 2021.

Tajnik
E. Coulon

Predsjednik
J. Svenningsen